ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - അഷ്ടാവിംശോऽധ്യായഃ

ഉത്തരകുരുവിജയമ് -

ശ്രീനാരദ ഉവാച -
അഥ കാർഷ്ണിർമഹാബാഹുഃ
സുമേരോരുത്തരാൻകുരുൻ ..
യയൗ ശൃങ്ഗവതഃ പാർശ്വേ വിചിത്രാന്യൃദ്ധിസംവൃതാൻ
..1..
ഭദ്രാം ഗംഗാം തതഃ സ്നാത്വാ വാരാഹീം നഗരീ യയൗ ..
കുരുഖണ്ഡാധിപസ്തസ്യാം ചക്രവർതീ ഗുണാകരഃ ..2..
മഹാസംഭൃതസംഭാരോ ദേവർഷിഗണസംവൃതഃ ..
അശ്വമേധം സമാരേഭേ ദശമം സ ഗുണാകരഃ ..3..
തേനോത്സൃഷ്ടം ഹയം ശ്വേതം ശ്യാമകർണം
മനോഹരമ് ..
തസ്യ പുത്രോ വീരധന്വാ രക്ഷിതും നിർഗതോऽഭവത്
..4..
അക്ഷൗഹിണീഭിർദശഭിർമംഡിതശ്ചംഡവിക്രമഃ ..
വിചചാര മഹാവീരോ വീക്ഷ്യമാണസ്തുരംഗമമ് ..5..
വീരശ്ചംദ്രശ്ച സേനശ്ച ചിത്രഗുർവേഗവാന്നൃപഃ ..
ആമഃ ശംകുർവസുഃ ശ്രീമാൻകുന്തോ നാഗ്നജിതേഃ
സുതാഃ ..6..

സർവതസ്തം ഹയം ശുഭ്രം ഗൃഹീത്വാ ഹർഷപൂരിതാഃ ..
കസ്യോത്സൃഷ്ടം വദംതസ്തേ കാർഷ്ണിസൈന്യം സമായയുഃ ..7..
പ്രദ്യുമ്നസ്തദ്ഭാലപത്രം പഠിത്വാ വിസ്മിതോഽഭവത് ..
സർവേ വിസിസ്മുര്യദവോ ഗൃഹീതപരമായുധാഃ ..8..
തദൈവ സേനാ സംപ്രാപ്താ വിചിന്വംതീ ഹയം നൃപ ..
ദൃഷ്ട്വാ രജോ യദുബലാദ്ദൂരേ തസ്ഥൗ സുവിസ്മിതാ ..9..

ഗുണാകരേ രാജനി ചംഡവിക്രമേ
ന ദസ്യവഃ സ്യുഃ കുരുഖംഡമംഡലേ ..
ഗവാം ന കലോ ന ഹി ചക്രവാതകഃ
കുതോ രജഃ പ്രാപ്തമഹോഽർകമംഡലമ് ..10..
ഏവം വദംതീ പരവാഹിനീ സ്വതഃ
കോദംഡഘോഷം ദരദസ്വനം പരമ് ..
കരീന്ദ്രചീത്കാരതുരംഗഹേഷണം
വാദിത്രമിശ്രം സമുപാശൃണോത്തതഃ ..11..
തദോദ്ധവഃ കൃഷ്ണസുതപ്രണോദിതോ
ബലം സമേത്യാശു സ വീരധന്വനഃ ..
പ്രണമ്യ തം പ്രാഹ രഥസ്ഥിതം നൃപ
ഗുണാകരസ്യൗരസമർകതേജസമ് ..12..

ഉഗ്രസേനഃ ക്ഷിതിശേംദ്രോ ദ്വാരകേശോ യദൂത്തമഃ ..
ജമ്ബൂദ്വീപനൃപാഞ്ജിത്വാ രാജസൂയം കരിഷ്യതി ..13..
തേന പ്രണോദിതോ വീരഃ പ്രദ്യുമ്നോ ധന്വിനാം വരഃ ..
ജിത്വാ തം ഭാരതം ഖണ്ഡം തഥാ കിംപുരുഷം നൃപഃ ..14..
ഹരിവർഷം തതോ ജിത്വാ കുരുഖണ്ഡം സമാഗതഃ ..
പ്രദാസ്യതി ബലിം സോഽപി പ്രദ്യുമ്നായ മഹാത്മനേ ..15..
അക്ഷൗഹിണീദശയുതോ ധനദേനാപി പൂജിതഃ ..
ഉപായനം ത്വയാ ദേയം പ്രദ്യുമ്നായ മഹാത്മനേ ....16..

തേന നീതം യജ്ഞപശുമാഹർതും കഃ ക്ഷമഃ ക്ഷിതൗ ..
ശ്രീകൃഷ്ണചന്ദ്രോ ഭഗവാൻസഹായസ്തസ്യ വിദ്യതേ
..17..
ശുഭം സ്യാദ്ദാനമാനാഭ്യാം ന ചേദ്യുദ്ധം ഭവിഷ്യതി ..
വീരധന്വോവാച -
ഗുണാകരോ നൃപേശോ യഃ ശക്രേണാപി പ്രപൂജിതഃ
..18..
ന ദാസ്യതി ബലിം സോഽപി പ്രദ്യുമ്നായ മഹാത്മനേ ..
ശൃങ്ഗവത്പർവതേ രമ്യേ വാരാഹോ വിദ്യതേ ഹരിഃ
..19..
യസ്യ സേവാം സദാ ഭൂമിഃ കരോതി പരമാദരാത് ..
തസ്യ ക്ഷേത്രേ തപസ്തേപേ ധ്യാത്വാ ദേവം ഗുണാകരഃ
..20..
വർഷാണാമയുതേ പൂർണേ ഹരിർവാരാഹരൂപധൃക് ..
സംതുഷ്ടോ നൃപതിം ഭക്തം വരം ബ്രൂഹീത്യുവാച ഹ
..21..
രാജോവാച ഹരിം നത്വാ രോമാംചീ പ്രേമവിഹ്വലഃ ..
ഭഗവംസ്ത്വാമൃതേ ദേവോഽസുരോഽന്യോഽപി
നരോഽഥവാ ..22..
മാം ജേതാ ന ഭവേദ്ഭൂമാവീപ്സിതോഽയം വരോ മമ ..
തഥാസ്തു ചോക്ത്വാ ഭഗവാംസ്തത്രൈവാംതരധീയത
..23..
തസ്മാത്തസ്യ യശഃ ശീഘ്രം കർതവ്യം മോചനം സ്വതഃ
..
നചേദ്ഭവദ്ഭിശ്ച കലിം കരിഷ്യാമി ന സംശയഃ ..24..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഇത്യുക്ത ഉദ്ധവസ്തസ്മാത്സ്വാം സേനാമേത്യ ഭൂപതേ
..
ശശംസ സർവം യദ്ഭൂതം യദൂനാം സദസി ത്വരമ് ..25..

ശ്രുതകർമാ വൃഷോ വീരഃ സുബാഹുർഭദ്ര ഏകലഃ ..
ശാംതിർദർശഃ പൂർണമാസഃ സോമകോ വര ഏവ ച
..26..
കാലിന്ദീനന്ദനാ ഹ്യേതേ പ്രദ്യുമ്നസ്യ പ്രപശ്യതഃ ..
അക്ഷൗഹിണീഭിർദശഭിർവൃതാ യോദ്ധും സമാഗതാഃ
..27..
ഉത്തരൈഃ കുരുഭിഃ സാർദ്ധം യദൂനാം ചണ്ഡവിക്രമൈഃ
..
ബഭൂവ തുമുലം യുദ്ധമബ്ധീനാമബ്ധിഭിര്യഥാ ..28..
സ്ഫുരദ്ഭിർനിശിതൈഃ ശസ്ത്രൈ രേജിരേ
വീരപുംഗവാഃ ..
ക്ഷണമാത്രേണ രുധിരപ്രഭവാ രൗദ്രരൂപിണീ ..29..
നദീ ബഭൂവ രാജേന്ദ്ര ശതയോജനവിസ്തൃതാ ..
വിദുദ്രുവുസ്തദാ ശേഷാ ഉത്തരാഃ കുരവോ ജനാഃ
..30..
ശരത്കാലേ യഥാ പ്രാപ്തേ മേഘസംഘാ ഇതസ്തതഃ
..
പൂർണമാസോ മഹാവീരഃ കാലിംദീനന്ദനോ ബലീ ..31..
ചൂർണയാമാസ ബാണൗഘൈഃ സ്യന്ദനം വീരധന്വനഃ ..
വീരധന്വാപി വിരഥോ ധനുഷ്ടങ്കാരയന്മുഹുഃ ..32..
ജഘാന ബാണവിംശത്യാ പൂർണമാസം മഹാബലമ് ..
പൂർണമാസഃ സ്വബാണേന മധ്യതസ്താന്ദ്വിധാകരോത്
..33..
വീരധന്വാഥ ചിച്ഛേദ ധനുർജ്യാം തസ്യ നാദിനീമ് ..
ബാണേനൈകേന രാജേന്ദ്ര കുവാക്യേനേവ മിത്രതാമ്
..34..
ലക്ഷഭാരമയീം ഗുർവീം ഗദാമാദായ സത്വരമ് ..
ജഘാന വീരധന്വാനം പൂർണമാസോ മഹാബലഃ ..35..
ഗദാപ്രഹാരവ്യഥിതോ വീരധന്വാ മദോത്കടഃ ..

പരിഘേണ ജഘ്നാനാശു പൂർണമാസം ഹരേഃ സുതമ്
..36..
പൂർണമാസഃ സമുത്ഥായ പവനം നാമ പർവതമ് ..
സമുത്പാട്യ സ്ഥിതോ ഭൂത്വാ ഹസ്താഭ്യാം ശ്രീഹരേഃ
സുതഃ ..37..
ഭ്രാമയിത്വാഥ ചിക്ഷേപ വാരാഹ്യാം പുരി വേഗതഃ ..38..
വീരധന്വാ പ്രപതിതോ ഗുണാകരക്രതുസ്ഥലേ ..
മൂർച്ഛിതോ ഭഗ്നവേഗോഽഭൂദുദ്വമൻ രുധിരം മുഖാത്
..39..
ഹാഹാകാരോ മഹാനാസീദ്വാരാഹ്യാം പുരി ദുഃഖതഃ ..
ദേവദുംദുഭയോ നേദുർനരദുംദുഭയസ്തദാ ..40..
പൂർണമാസോപരി സുരാഃ പുഷ്പവർഷം പ്രചക്രിരേ ..
യജ്ഞാദുത്ഥായ നൃപതിഃ പുത്രം ദൃഷ്ട്വാ ച മൂർച്ഛിതമ്
..41..
ഗൃഹീത്വാ ദിവ്യകോദണ്ഡം യുദ്ധം കർതും മനോ ദധേ ..
ഹോതാ ധർമവിദാം ശ്രേഷ്ഠോ മുനീന്ദ്രഃ
സർവവിത്കവിഃ ..
ഗംതുമഭ്യുത്ഥിതം വീക്ഷ്യ വാമദേവസ്തമബ്രവീത് ..42..
വാമദേവ ഉവാച -
രാജംസ്ത്വം ഹി ന ജാനാസി പരിപൂർണതമം ഹരിമ് ..
സുരാണാം മഹദർഥായ ജാതം യദുകുലേ സ്വയമ് ..
ഭുവോ ഭാരാവതാരായ ഭക്താനാം രക്ഷണായ ച ..43..
ഭൂത്വാ യദുകുലേ സാക്ഷാദ്ദ്വാരകായാം വിരാജതേ ..
തേന കൃഷ്ണേന പുത്രോഽയം പ്രദ്യുമ്നോ യാദവേശ്വരഃ
..
ഉഗ്രസേനമഖാർഥായ ജഗജ്ജേതും പ്രണോദിതഃ ..44..
ഗുണാകര ഉവാച -
പരിപൂർണതമസ്യാപി ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ മഹാത്മനഃ ..
ലക്ഷണം വദ മേ ബ്രഹ്മംസ്ത്വം പരാവരവിത്തമഃ ..45..

വാമദേവ ഉവാച -
യസ്മിൻസർവാണി തേജാംസി വിലീയന്തേ സ്വതേജസി ..
തം വദംതി പരം സാക്ഷാത്പരിപൂർണതമം ഹരിമ് ..46..
അംശാംശോംഽശസ്തഥാവേശഃ കലാപൂർണഃ പ്രകഥ്യതേ ..
വ്യാസാദ്യൈശ്ച സ്മൃതഃ ഷഷ്ഠഃ പരിപൂർണതമഃ സ്വയമ് ..47..
പരിപൂർണതമഃ സാക്ഷാച്ഛ്രീകൃഷ്ണോ നാന്യ ഏവ ഹി ..
ഏകകാര്യാർഥമാഗത്യ കോടികാര്യം ചകാര ഹ ..48..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ശ്രുത്വാ കൃഷ്ണസ്യ മാഹാത്മ്യം ബലിം നീത്വാ ഗുണാകരഃ ..
വൈരം വിസൃജ്യ പ്രദ്യുമ്നദർശനാർഥം സമായയൗ ..49..
കാർഷ്ണിം പ്രദക്ഷിണീകൃത്യ നത്വാ ദത്വാ ബലിം തതഃ ..
അശ്രുപൂർണമുഖോ ഭൂത്വാ പ്രാഹ ഗദ്ഗദയാ ഗിരാ ..50..
ഗുണാകര ഉവാച -
അദ്യ മേ സഫലം ജന്മ കുലം മേഽദ്യ ദിനേ ശുഭമ് ..
അദ്യ ക്രതുക്രിയാ സർവാഃ സഫലാസ്തവ ദർശനാത് ..51..
ത്വദംഘ്രിഭക്തിഃ പരമാർഥലക്ഷണാ
സദാ ഭവേത്സജ്ജനസംഗമാത്പരാ ..
ത്വമേവ സാക്ഷാന്നിജഭക്തവത്സലഃ
പരേശ ഭൂമൻ പരിപാഹി പാഹി ..52..
പ്രദ്യുമ്ന ഉവാച -
ജ്ഞാനവൈരാഗ്യസംയുക്താ ഭക്തിസ്തേ പ്രേമലക്ഷണാ ..
മദ്ഭക്തസങ്ഗമോ ഭൂയാച്ഛ്രീ സ്യാദ്ഭാഗവതാം ത്വിഹ

..53..

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

ഇത്യുക്ത്വാ ഭഗവാൻ കാർഷ്ണിഃ പ്രസന്നോ ഭക്തവത്സലഃ ..

ദദൗ തസ്മൈ നൃപതയേ ഹയമേധതുരംഗമമ് ..54..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ ഉത്തരകുരുഖംഡവിജയോ നാമാഷ്ടാവിംശോഽധ്യായഃ ..28..

GO TOP